

Kauppan puheenvuoro

VRN:n sidosryhmätilaisuus 13.12.2022

Suunnittelujohtaja Mika Lyytikäinen, S-ryhmän marketkauppa

9.12.2022

Päivittäistavarakauppa ry

TOKMANNI

minimani

R kioski

 Kauppahalli24.fi

 KAUPPIASLIITTO

 Patu
PALVELUTUKKURIT

MEIRANOVA

Aimo VALIO

KESPRO

WIHURI

Päivittäistavarakauppa PTY ry on päivittäistavaroiden vähittäiskaupan ja foodservice-tukkukaupan edunvalvoja elinkeino- ja yhteiskuntapoliittisessa päätöksenteossa.

PTY:n jäsenyritykset edustavat noin 96 % osuutta Suomen päivittäistavaramarkkinoista.

Pt-kauppa ja foodservice-tukkukauppa työllistävät suoraan ja välillisesti yhteensä noin 80 000 ihmistä ja investoivat Suomeen satoja miljoonia euroja joka vuosi. Toimiala maksaa palkkasidonnaisia veroja kotimaahan miljardi euroa vuodessa.

Vuonna 2021 suomalaiset arvioivat päivittäistavarakaupan jo kymmenettä kertaa elinkeinoelämän vastuullisimmaksi toimialaksi.

Tietoa ja tilastoja pty.fi

Elintarvikkeiden pt-myyntin kehitys

- Elintarvikkeiden pt-myyntin kasvu jatkui hintojen nousun seurauksena
  - elintarvikkeiden pt-myynti tammi-syyskuussa +3,4 %
  - elintarvikkeiden hintojen nousu tammi-syyskuussa +8,1 %
  - elintarvikkeiden myynnin määrän muutos tammi-syyskuussa -4,3 %
- Tammi-syyskuussa euromääräinen myynti laski kolmessa pääluokassa
  - alkoholijuomien, kalan ja vihannesten osalta hintojen nousu ei ole riittänyt kompensoimaan myynnin määrän laskua
- Myynnin määrä laski tammi-syyskuussa kaikissa muissa pääluokissa, paitsi ruokatuotteissa
  - heinä-syyskuussa myynnin määrä laski kaikissa pääluokissa
- Myynnin määrä on kasvanut kourallisessa tuoteryhmiä
  - tammi-syyskuussa myynnin määrä kasvoi esimerkiksi vauvaruuissa, virvoitusjuomissa, pastatuotteissa sekä valmisruuissa
  - heinä-syyskuussa myynnin määrä kasvoi edellisten lisäksi esimerkiksi margariinissa ja perunoissa

Lähde: Elintarvikkeiden pt-myyntin kehitys - Kyösti Arovuori - REINU econ Oy

Muuta ajankohtaista PTY:stä

- PTY:n toimintasuunnitelmassa vuodelle 2023 strategisena painopisteenä: *Korostetaan monipuolista ja terveellistä ravitsemusta. Tuetaan jäsenyrityksiä tekemään ravitsemussitoumuksia sitoumuksen toiselle kaudelle.*
- Talven sähköpulaan ja -katkoihin varautuminen yhdessä huoltovarmuusorganisaation kanssa:
  - PTY, Kaupan liitto sekä molempien yhdistysten jäsenyrityksiä osallistuu Astetta alemmas -kampanjaan, jotta sähköpula vältetään.
  - Kaupan kannalta tärkein varmistettava kohde on keskusvarastot.

S-RYHMÄN PÄIVITÄISTAVARAKAUPAN KUULUMISET

RUOKAILMIÖT SUOMESSA

Miten ruoan hinnan nousu näkyy?

Siirtymää tuoteryhmän sisällä edullisempiin tuotteisiin

Isoja volyymimuutoksia tuoteryhmissä, joissa hintataso muuttunut merkittävästi

Kampanja-volyymien kasvu / tarjousostamisen kasvu. Punalaputettujen suosio kasvaa.

Herkkä reagointi uutisiin (hinnat, saatavuus)

Siirtymää pienmyymälöistä suurempiin / edullisempiin myymälöihin

Kulutuksen polarisaation syveneminen

Enemmän huomiota hävikin pienentämiseen kotona

Ostoskorja hajautetaan useampaan ostopaikkaan

KULUTUKSEN VALTATRENDIT TOP3

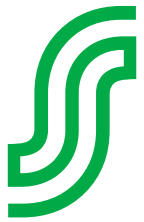

KULUTUKSEN VALTATRENDIT

HINTA

55 % joutunut vähentämään jonkin ruoan ostamista tai luopumaan joistakin elintarvikkeista

53 % joutuu miettimään vähintään jonkin verran jouluruokien hankintaa hintojen nousun vuoksi

Pääasiallista ruokakauppaa vaihdetaan tai harkitaan vaihtaa rahan säästämiseksi

TOP 4 SÄÄSTOKOhteet RUOKAOSTOKSISSA

- 1 Tarjousostaminen
- 2 Suunnitelmallisuus
- 3 Heräteostokset
- 4 Ruokahävikki

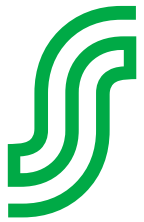
Kasvisten kulutus kärsii hintakehityksestä

HeVin myynnin volyymi on laskenut tänä syksynä 5 prosenttia.

Hinnan merkitys on korostunut erityisesti tänä syksynä: esimerkiksi kun kurkun hinta on noussut tänä syksynä kymmeniä prosenttia, näkyy se 8 prosentin volyymin laskuna.

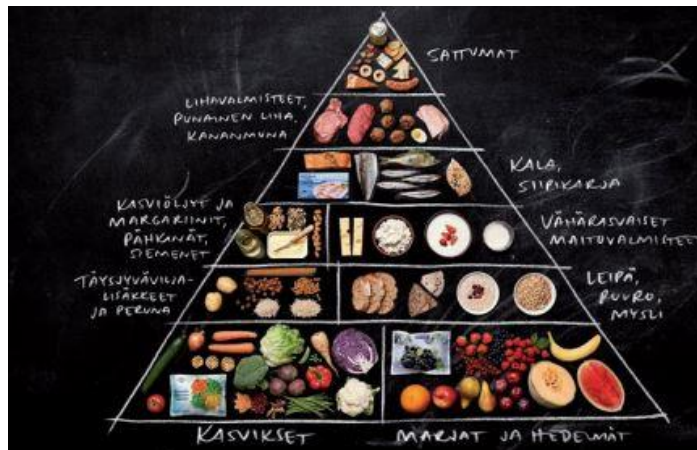

Huomio HeViin

KASVISRUOAN SYÖMISEN TÄRKEIN PERUSTE SUOMALAISELLE ON TERVEYDELLISET SYYT

15-20 %

SUOMALAISISTA AIKUISISTA SYÖ KASVIKSIÄ SUOSITUSTEN MUKAISESTI, 500g/pv

< Etusivu

MINÄ

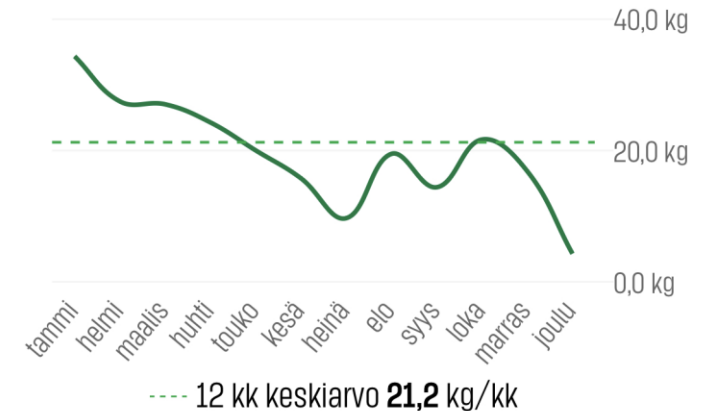
Hedelmät ja vihannekset

12 kuukautta >

Heinäkuu 2022

254,7 kg* n. 698 g/päivä

	Hedelmät	54%	137,5 kg >
	Vihannekset	28%	70,7 kg >
	Juurikasvit	18%	46,1 kg >
	Marjat ja raparperi	0%	0,4 kg >

KULUTUKSEN VALTATRENDIT

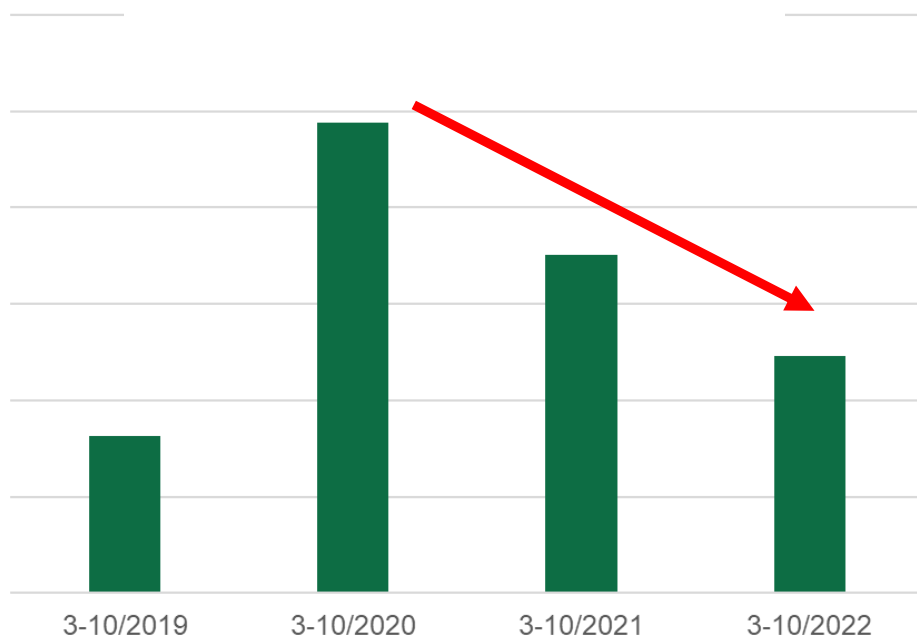
HELPPOUS

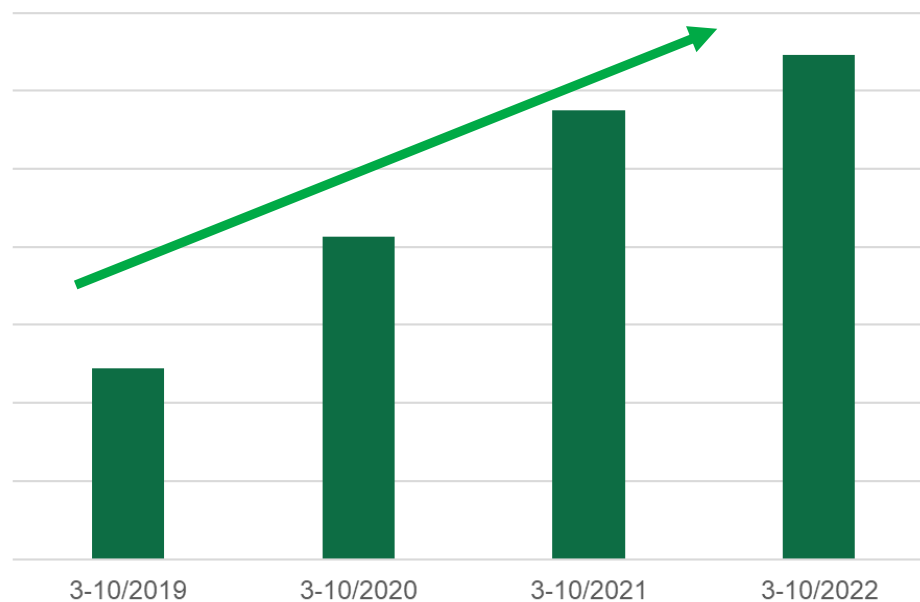

Ruoanlaitto vähenee, valmisruoan ja helppojen ruokaratkaisujen myynti kasvaa

Ruoanlaitto*

Valmisruoka, ruokapakasteet, kalapakasteet, perunapakasteet

*Ruoanlaitto sis. tuore liha, tuore kala, pasta, riisi, nuudeli ja perunamuusi, juurikasvit, sipulit, kasviöljyt, suola, liemivalmisteet, mausteet, vihannessäilykkeet, kasvispakasteet

KULUTUKSEN VALTATRENDIT

HYVINVOINTI

Hyvinvointiin panostetaan ruokavalinnoissa

79 %

S-ryhmän asiakkaista sanoo **terveydestä huolehtimisen ohjaavan** heidän kulutusvalintojaan

75 %

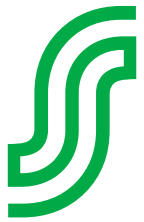
S-ryhmän asiakkaista sanoo, että **hyvinvointi on aiempaa tärkeämpää** ja on yrittänyt muuttaa ruokavaliotaan terveellisemmäksi

64 %

S-ryhmän asiakkaista **on valmis tinkimään** jostain muusta, jotta pystyy panostamaan omaan hyvinvointiinsa

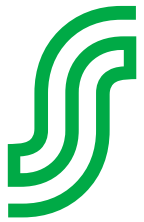
Kasvipohjainen kiinnostaa

Kasvipohjaisten ruokajuomien, kuten kaurajuomien, litramyynti on kasvanut kolmessa vuodessa

79 %

Vuodesta 2019 tuoreen pakatun lihan ja tuoreiden lihavalmisteiden rinnalla myytävien kasvipohjaisten kasviproteiinien volyymi on kasvanut **noin kolmanneksen**.

RAVINTOLASKURI S-MOBIILIN OMAT OSTOT -PALVELUSSA

- Syksyllä 2020 julkistimme Ravintolaskurin, josta asiakas näkee ostamiensa elintarvikkeiden ravintoarvot
- Kyseessä on uudenlainen palvelu – ruokaostosten personal trainer – jolla voi arvioida omien ruokaostostensa terveellisyyttä ja suhdetta virallisiin ravitsemussuosituksiin.
- Laskuri näyttää ruokatuotteiden suhteelliset ravintoarvot ja vertaa niitä virallisiin suosituksiin helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskurista on helppo seurata niitä ravintoaineita, joiden kanssa suomalaisilla on haasteita – kuten suola, rasva ja kuitu.
- Kehitystyötä on tehty tiiviisti yhdessä Suomen johtavien ravitsemustieteilijöiden kanssa, mukana mm. professori Mikael Fogelholm ja dosentti Maijaliisa Erkkola työryhmineen
- Laskuri on kansainvälisestikin ainutlaatuinen palvelu.

Lähde: S-mobiilin Omat ostot, Mika Lyytikäinen 9.12.2022

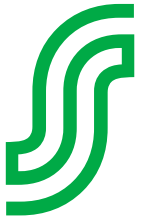

Ravitsemussitoumus parempien valintojen tukena

Yhteishyvän reseptien ravitsemussitoumukset 2021-2022

7.12.2022

Yhteishyvän reseptien ravitsemussitoumus

Olemme kehittäneet ravintosisältötietojen ilmoittamista resepteissä ja sitoudumme tekemään ravitsemussuositusten mukaisen ruokavalion toteuttamista tukevia reseptejä.

1. Lisäämme kaikkiin S-kokeilukeittiön tekemiin resepteihin **suolan määrän** 100 grammaa kohti. Tuemme ravitsemussuositusten mukaisten reseptien löydettävyyttä ja tunnistettavuutta, tarjoamalla kuluttajille haun löytää **vähempisuolaiset** reseptit.
2. Lisäämme **kasvisten osuutta** uusissa **arkiruokaresepteissä**, lisäämme **kasvipohjaisia vaihtoehtotuotteita** liharuokien yhteyteen ja tuomme arkiruokaresepteihin **kasvislisukevinkkejä**.
3. Suosimme arkiruokaresepteissä **kuitupitoisempia** vaihtoehtoja.
4. Kiinnitämme huomiota lisätyn **rasvan** lähteisiin. Käytämme arkiruokareseptien rasvoina kasviöljypohjaisia vaihtoehtoja ja valitsemme vähärasvaisia lihatuotteita ja maitovalmisteita.
5. Pidämme **lisätyn sokerin määrän** minimissä mausta tinkimättä ja kehitämme vähempisokerisia/makeuttamattomia reseptejä. Lisäämme ravitsemussuositusten mukaisten reseptien löydettävyyttä ja tunnistettavuutta, tarjoamalla kuluttajille haun löytää **vähempisokeriset** reseptit.
6. Tuomme monipuolisesti esille sesongin mukaisia **kalaruokareseptejä** Yhteishyvä.fi ja Yhteishyvän Sesonki-liitteen resepteissä.

S-ryhmän ravitsemussitoumukset Yhteishyvän reseptit

Uusi sitoumus julkaistiin joka toinen kuukausi.
Lisäksi julkaistiin ravitsemussitoumus planetaarisen ruokavalion resepteistä: tuotoksena Ässäkokkireseptit

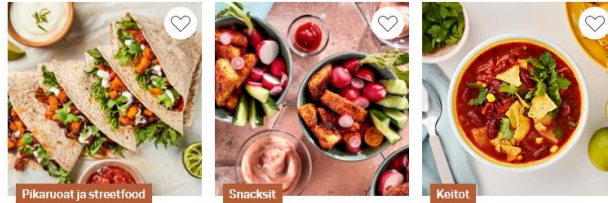
yhteishyvä

Ässäkokki-resepteillä valmistat maistuvia arkiruokia ja helppoja välipaloja

Hei Ässäkokki! Mahtavaa kun olet kokkaamassa kanssamme! Täältä sivulta löydät reseptejä maittaviin ruokiin ja hyviin välipaloihin. Mukana on myös herkkuja. Näitä reseptejä lapsi ja nuori voi tehdä itse tai yhdessä vanhemman kanssa.

Jaa linkki

Kurpitsatorillat
★★★★★ @ 60 min

Dippiailukulhot tofunugeteilla
★★★★★ @ 30 min

Mama Meksikon texmex-keitto
★★★★★ @ 30 min

Nämä 7 keinoa helpottavat ruoanlaittoa lapsiperheessä ja kasviksia tulee sytyä! Lue kotitalousopettajien vinkit

Yiihelipot kalapullat
★★★★★ @ 45 min

Vegaanin butter chicken
★★★★★ @ 30 min

Ässäkokki-kurssi: Ässäkokit valmistavat lehtikaalipizzan

Ässäkokki-kurssi: Ässäkokit valmistavat raparperiiksiisiä

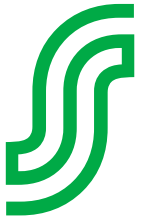
Ässäkokki-kurssi: Ässäkokit valmistavat mansikkagazpachoa

- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien kuitusitoumus
+1
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän planetaarisen ruokavalion reseptit
+0
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien suolasitoumus
+0
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien kalasitoumus
+0
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien rasvasitoumus
+0
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien sokerisitoumus
+0
+0
- S-RYHMÄ
Yhteishyvän reseptien kasvissitoumus
+1
+0

Esimerkkejä Yhteishyvän reseptien ravitsemussitoumuksista

1.2 Vähempisuolaisten reseptien haku

Tuemme ravitsemussuositusten mukaisten reseptien löydettävyyttä ja tunnistettavuutta, tarjoamalla kuluttajille haun löytää vähempisuolaiset reseptit.

- Yhteishyvä.fi-reseptipalveluun tuodaan oma hakurajain ”vähemmän suolaa”. Tämän avulla reseptipalvelusta voi hakea vähemmän suolaa sisältäviä reseptejä. *

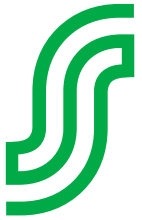
Mittarit: Vähempisuolaisten reseptien haku

Lähtötaso: 0

Tavoitetaso: **toteutunut**/ei toteutunut

Seurantajakso 1.4. - 31.12.2021

*Suolan määrä perustuu Sydänmerkki-tuotteiden ja -ateriajärjestelmän kriteereihin.

Esimerkkiresepti

Broileribolognese

★★★★★ 4,5 (4 arviota) ⌚ 30 min (josta 30 min aktiivista) 🍴 4 Annosta

Ruokavaliot

Planetaarinen ruokavalio

Maidoton

Munaton

Laktoositon

Vähemmän suolaa

Valmista bolognese vaihteeksi broilerin jauhelihasta!

Runsaasti kasviksia sisältävä täyteläinen kanabolognese maistuu koko perheelle.

Annos

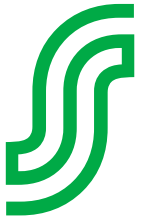
100g

110	461	3,5 g	1,0 g	12,8 g	2,8 g	1,4 g	5,9 g	0,5 g
Energiaa kcal	Energiaa kj	Rasvaa	Tyydyttyntä rasvaa	Hilihydraatteja	Sokereita	Kuituja	Proteiinia	Suolaa

Ravintotiedot ovat suuntaa antavia. Valmistettaessa ruokaa erityisruokavaliota noudattavalle, tarkista tuotteiden sopivuus pakkausmerkinnöistä.

Lähde: Terveystietokeskus ja hyvinvoinnin laitos, Fineli

2. Lisää kasvispainotteisia reseptejä

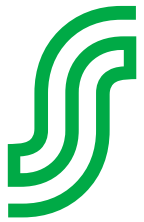
Haluamme auttaa suomalaisia syömään suositellun määrän kasviksia, puoli kiloa päivässä. Lisäämme juureksia, vihanneksia, marjoja ja hedelmiä sisältäviä reseptejä ja kasvipohjaisia vaihtoehtovinkkejä eläinproteiinin rinnalle.

Mittarit: Lisäämme kasvisten osuutta uusissa arkiruokaresepteissä, lisäämme kasvipohjaisia vaihtoehtotuotteita liharuokien yhteyteen ja tuomme arkiruokaresepteihin kasvislisukevinkkejä.

Lähtötaso: 0

Tavoitetaso: 100 % (= kaikissa uusissa arkiruokaresepteissä) (raportointi kesken)

Seurantajakso 1.1.2021 - 31.12.2022

Esimerkkiresepti

Ruokavalliot

Munaton

Maidoton

Vegaani

Kasvisruoka

Vähemmän suolaa

Planetaarinen ruokavalio

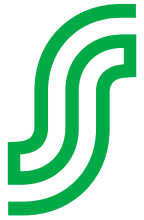
Tomaattinen nyhtökaurapasta valmistuu uunissa melkein itsestään. Kesäkurpitsa ja kaurakerma antavat pastalle ruokaisuutta ja täyteläisyyttä. Vegaaninen pastavuoka maistuu raikkaan salaatin kanssa.

Nyhtökaurapasta uunissa

☆☆☆☆☆ Arvostele resepti ⌚ Noin tunti (josta 30 min aktiivista) 🍴 4 Annosta

6. Kalan käytön lisääminen

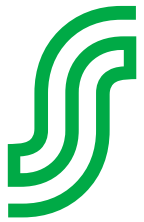
Tuomme monipuolisesti esille sesongin mukaisia kalaruokareseptejä Yhteishyvä.fi- ja Yhteishyvän Sesonki-liitteen resepteissä.

Mittarit: 24 uutta kalareseptiä 1.1. - 31.12.2021

Lähtötaso: 0 kpl

Tavoitetaso: 24 kpl Toteutunut: 41 kpl

Seurantajakso 1.1. - 31.12.2021

Esimerkkireseptit

Kirjolohiperhoset ja pinaatti-perunamuusi

☆☆☆☆☆ Arvostele resepti ⌚ 45 min (josta 30 min aktiivista) 🍴 4 Annosta

Villikalapihvit

★★★★☆ 4.8 (8 arviota) ⌚ 15 min (josta 15 min aktiivista) 🍴 4 Annosta

- S-kokeilukeittiössä laaditaan vuosittain pari sataa *Yhteishyvän* reseptiä. Usein niissä ovat pääosissa **satokauden kasvikset** ja **sesonkikalat**, joita suomalaiset ovat innostuneet käyttämään entistä runsaammin.
- **Ravitsemussitoumusten myötä Yhteishyvän arkiruokaresepteissä** (ohessa linkit kunkin sitoumuksen Yhteishyvä.fi-artikkeliin)
  - minimoidaan suolan määrää >>
  - lisätään kasvisten osuutta >>
  - suositaan runsaskuituisia vaihtoehtoja >>
  - lisätään pehmeän rasvan osuutta >>
  - pidetään lisätyn sokerin määrä minimissä >>
  - tuodaan esille sesongin kaloja >>

